

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ ๔ ในการบริหารจัดการ ชุมชนแฟลตตำรวจลือชา ในเขตพญาไท กรุงเทพมหานคร” การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงผสมผสาน โดยใช้วิธีวิจัยเชิงปริมาณและวิธีวิจัยเชิงคุณภาพด้วยการใช้แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามลำดับขั้นตอนของระเบียบวิธีวิจัย ดังนี้

- ๓.๑ รูปแบบการวิจัย
- ๓.๒ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- ๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- ๓.๔ การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ
- ๓.๕ การรวบรวมข้อมูล
- ๓.๖ การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

๓.๑ รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ ๔ ในการบริหารจัดการ ชุมชนแฟลตตำรวจลือชา ในเขตพญาไท กรุงเทพมหานคร” มีวิธีดำเนินการดังต่อไปนี้

ผู้วิจัยได้กำหนดรูปแบบเป็นรูปแบบผสม(Mixed Methodology Research)โดยใช้วิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research)และระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ใช้ในการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview)กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ(Key Informants)จำนวน ๙ คน เพื่อสนับสนุนข้อมูลเชิงปริมาณ

๓.๒ ประชากรและกลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

๓.๒.๑ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

๑) ประชากร (Population) ที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือประชาชนที่อยู่ในพื้นที่ของชุมชน แฟลตตำรวจลือชา ในเขตพญาไท กรุงเทพมหานคร ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น ๑,๐๑๑^๑ คน และจะทำการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview)กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ(Key Informants) จำนวน ๙ คน คือ

๑. นางปิ่นดาว ชาสินธุ์	ประธานชุมชน แฟลตตำรวจลือชา
๒. ด.ต. ศุภกร เอี่ยมเจริญ	รองประธาน
๓. ด.ต.โสภณ ศรีราจันทร์	กรรมการ
๔. นายเกียรติยศ แฉล้มเขตต์	กรรมการ

^๑ข้อมูลจากประธานชุมชนแฟลตตำรวจลือชา เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร ๒๕๕๘.

๕. นางฐิติภา กวางศิริ	กรรมการ
๖. ร.ต.ต.(ญ.) อัจฉรา บุญนอก	กรรมการ
๗. ร.ต.ต. ประเมิน รอดโกมุต	กรรมการ
๘. นายสหัส ตันสมบุญวงศ์	กรรมการ
๙. นายเสนีย์ จันทร์โชติ	ผู้จัดการฝ่ายขาย

๒) **กลุ่มตัวอย่าง (Sample)** ผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (Sample Size) และวิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง (Sampling) ดังนี้

ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (Sample Size) กลุ่มตัวอย่างได้มาจากการสุ่มตัวอย่างประชาชนในชุมชน แพลตตำรวจลือชา ในเขตพญาไท กรุงเทพมหานคร ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน ๒๘๗ คน ที่ได้จากสูตรของ ทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane)^๒ ซึ่งใช้ระดับความเชื่อมั่นที่ ๐.๐๕ ดังนี้

$$n = \frac{N}{n + N(e)^2}$$

โดย N = จำนวนประชากรทั้งหมด

e = ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้

n = จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

$$n = \frac{1,011}{1 + 1,011(0.05)^2}$$

$$n = \frac{1,011}{1 + 25,275}$$

$$n = \frac{1,011}{35,275}$$

$$n = 287$$

^๒ณรงค์ ศรีสวัสดิ์, การวิจัยทางสังคมศาสตร์, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ๒๕๔๒), หน้า ๗๑.

๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา ดังนี้

๓.๓.๑ การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

๑) ศึกษา เอกสารทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีผลต่อการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ ๔ ในการบริหารจัดการชุมชนแฟลตตำรวจลือชา ในเขตพญาไท กรุงเทพมหานคร แล้วกำหนดเป็นกรอบปัจจัยให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา

๒) สร้างแบบสอบถามตามกรอบที่กำหนดไว้ในข้อ ๑ โดยแบ่งออกเป็น ๓ ตอน ดังนี้

ตอนที่ ๑ สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน และปัจจัยด้านพระพุทธศาสนา ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับหลักธรรม การเข้าร่วมกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา

ตอนที่ ๒ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ ๔ ในการบริหารจัดการชุมชนแฟลตตำรวจลือชา ในเขตพญาไท กรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย ๔ ด้านคือ

๑. ด้านทาน การให้ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่
๒. ด้านปิยวาจา พูดจาด้วยถ้อยคำที่ไพเราะอ่อนหวาน
๓. ด้านอัตถจริยา ทำตนให้เป็นประโยชน์
๔. ด้านสมานัตตตา เป็นผู้ปฏิบัติสม่ำเสมอ

จำนวน ๔๐ ข้อ โดยมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีการของลิเคิร์ท (Likert Scale) แบ่งเป็น ๕ ระดับ ได้แก่มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

- ๕ หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด
- ๔ หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก
- ๓ หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
- ๒ หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย
- ๑ หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ ๓ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการประยุกต์ใช้ หลักสังคหวัตถุ ๔ ในการบริหารจัดการชุมชนแฟลตตำรวจลือชา ในเขตพญาไท กรุงเทพมหานคร มีลักษณะเป็นแบบคำถามปลายเปิด (Open ended Questionnaire) ให้เลือกตอบแบบเสรี

๓) นำแบบสอบถามที่สร้างแล้วไปหาคุณภาพต่อไป

๓.๔ ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือดังนี้

๓.๔.๑ หาความเที่ยงตรง (Validity) โดยการนำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความครอบคลุมความถูกต้องของเนื้อหา(Content Validity) จำนวน ๕ ท่าน ได้แก่

๑. ผศ.ดร.โกนิฐ์ ศรีทอง ตำแหน่งอาจารย์ประจำภาควิชาสังคมวิทยา และมานุษยวิทยา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๒. ผศ.ดร.กิตติทัศน์ ผกาทอง ตำแหน่งอาจารย์ประจำภาควิชาสังคมวิทยา และมานุษยวิทยา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๓. อาจารย์ ดร.เดชา กัปโก ตำแหน่งอาจารย์ประจำภาควิชาสังคมวิทยา และมานุษยวิทยา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๔. พระมหาวิระชาติ ปิยวณโณ ดร. ตำแหน่งอาจารย์พิเศษประจำภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

๕. ดร.บานชื่น นักการเรือน ตำแหน่งอาจารย์พิเศษประจำภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

หลังจากนั้นนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ของแต่ละข้อ (Index of Item Objective Congruence : IOC) ได้ค่า IOC มากกว่า ๐.๐๕ ขึ้น, ไปทุกข้อ

๓.๔.๒ หาความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ปรับปรุง แก้ไขจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว ไปทดลองใช้กับประชากรที่ไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน ๓๐ ชุด แล้วนำมาตรวจหาคะแนน เพื่อหาสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของความเชื่อมั่นตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ

๓.๔.๓ ปรับปรุงแบบสอบถามให้เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์สำหรับใช้จริงต่อไป

๓.๔.๔ แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) มีขั้นตอนการตรวจสอบคุณภาพ โดยแบ่งออกเป็น ๓ ตอน ดังนี้

ตอนที่ ๑ ขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบเครื่องมือที่สร้างไว้

ตอนที่ ๒ นำแบบสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ให้คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ตรวจสอบ

ตอนที่ ๓ นำแบบสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) มาปรับแก้ไขเพื่อนำไปสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญต่อไป

๓.๕ การรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูล ดังนี้

๘.๕.๑ ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากโครงการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสังคม มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เพื่อเรียนนายกองคํการบริหารท้องถิ่นชุมชนแพลตฟอร์มตรวจสอบสื่อฯ ในเขตพญาไท กรุงเทพมหานคร ขออนุญาตเข้าทำการเก็บรวบรวมข้อมูล

๘.๕.๒ ขอความร่วมมือจากประชากรและกลุ่มเป้าหมายที่อยู่ในเขตองค์การบริหารท้องถิ่นชุมชนแพลตฟอร์มตรวจสอบสื่อฯ ในเขตพญาไท กรุงเทพมหานคร แจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน ๒๘๖ คน และรับกลับคืนด้วยตนเอง แล้วนำมาตรวจสอบความถูกต้องและผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาทั้งหมดคิดเป็นร้อยละ ๑๐๐

๓.๖ การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

๓.๖.๑ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์โดยใช้สถิติ ดังนี้

๑. สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) สำหรับอธิบายลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างและพรรณนาระดับปัจจัยที่มีผลต่อการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ ๔ ในการบริหารจัดการสถิติที่ใช้ คือค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

๒. ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ ๔ ในการบริหารจัดการชุมชนแพลตฟอร์มจลือชา ในเขตพญาไท กรุงเทพมหานคร วิเคราะห์โดยการหา ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(Standard Deviation)

๓. ทดสอบสมมติฐาน เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการ ประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ ๔ ในการบริหารจัดการจัดการ ชุมชนแพลตฟอร์มจลือชา ในเขตพญาไท กรุงเทพมหานคร ตามลักษณะของตัวแปรสถิติที่ใช้คือ t-testและ (F-test (One-way ANOVA)และ ในกรณีที่พบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยตั้งแต่ ๓ กลุ่มขึ้นไป ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญที่น้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD)

๔. ปัญหา อุปสรรค และแนวทางในการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ ๔ กับการบริหารจัดการชุมชนแพลตฟอร์มจลือชา ในเขตพญาไท กรุงเทพมหานคร ที่ได้จากแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการเขียนความเรียง และจัดกลุ่ม

๕. เกณฑ์การพิจารณาค่าเฉลี่ยเกี่ยวกับทางการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ ๔ กับการบริหารจัดการชุมชนแพลตฟอร์มจลือชา ในเขตพญาไท กรุงเทพมหานคร มีดังนี้^๓

ช่วงค่าเฉลี่ย	การแปลความหมาย
๔.๕๑ – ๕.๐๐	มีการบริหารจัดการอยู่ในระดับมากที่สุด
๓.๕๑ – ๔.๕๐	มีการบริหารจัดการอยู่ในระดับมาก
๒.๕๑ – ๓.๕๐	มีการบริหารจัดการอยู่ในระดับปานกลาง
๑.๕๑ – ๒.๕๐	มีการบริหารจัดการอยู่ในระดับน้อย
๑.๐๐ – ๑.๕๐	มีการบริหารจัดการอยู่ในระดับการปฏิบัติงานน้อยที่สุด

๓.๖.๒ การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์

ในส่วนของคุณข้อมูลที่เก็บรวบรวมจากแบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) จะใช้เทคนิคในการวิเคราะห์ เนื้อหา (Content Analysis Technique) ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์โดยวิธี ดังนี้

๑) นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ มาถอดเสียงและบันทึกเป็นข้อความ

^๓ชูศรี วงศ์รัตนะ, เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย, พิมพ์ครั้งที่๗, (กรุงเทพมหานคร : เทพเนรมิต, ๒๕๔๑), หน้า ๗๕.

๒) นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์และการจดบันทึกมาจำแนกเป็นประเด็นและเรียบเรียงเฉพาะประเด็นที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย

๓) วิเคราะห์คำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลสำคัญตามวัตถุประสงค์การวิจัย โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis Technique) ประกอบบริบท (Context)